

Uraanin etsiminen halutaan estää Rovaniemellä

Valtaus: Puheenjohtajan ääni ratkaisi ympäristölautakunnan kannan
Pekka Rytönen

Rovaniemi

Osa Rovaniemen luottamushenkilöistä haluaa estää uraanin etsimisen kunnan alueella. Ympäristölautakunta linjasi kaupungin kantaa asiaan keskiviikkona. Äänin 5-5 puheenjohtaja Jarmo Huhtalan (sd.) äänen ratkaistaessa lautakunta päätti suhtautua kielteisesti Arevan valtaushakemukseen. Kaivosyhtiö haluaa valtauksen Rumavuoman alueelle lähelle Ylitornion rajaa.

Lautakunta toteaa matkailulla olevan erittäin merkittävä asema Rovaniemen elinkeinoelämässä. Tärkein vetovoima on puhdas ja turvallinen Lapin luonto.

Rovaniemen imago voi vaarantua, mikäli Areva rupeaa etsimään uraania, lautakunta toteaa. Ympäristövalvonnan päällikkö Erkki Lehtoniemen esityksessä käytännössä todettiin, ettei kaupungilla ole oikeudellisesti mahdollisuutta estää uraanin etsimistä.

Kaivoslain 6. pykälän mukaan kunta voi estää kaivoksen tulon vain, jos alueella on kaava tai alueella on rakennuksia. Kyseisellä alueella ei ole kaavaa eikä rakennuksia.

Kaivoslaki vahva

Kaivoslaki on ainakin tällä hetkellä näissä asioissa poikkeuksellisen vahva. Käytännössä kunta ei pysty estämään valtausta. Kaivoslakia ollaan kuitenkin muuttamassa, mutta vielä ei varmuutta mihin suuntaan.

Lautakunnan kanta onkin lähinnä jyrkkä mielenilmaus kaupungin näkökulmasta. Lapin kunnat ovat suhtautuneet uraanin etsintään monella tavalla. Esimerkiksi Ranualla valtauksia on kannatettu, mutta Sallassa niitä on vastustettu.

Rovaniemen kaupunginjohtaja Mauri Gardin esitti syksyllä, että Lapin kunnat yhdessä asettuvat vastustamaan uraanin etsimistä Lapista. Ensimmäisenä tätä ideaa asettui vastustamaan Ranuan kunnanjohtaja Kimmo Sarapää.

Valtaus ei tarkoita sitä, että alueelle tulisi automaattisesti myös kaivos. Lakien mukaan uraanikaivoksen avaamiseen tarvitaan erillinen valtioneuvoston päätös. Kunta voi yrittää vaikuttaa asiaan myös tässä vaiheessa.

Ympäristölautakunta otti asiaan kantaa, koska työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Rovaniemen kaupungin lausuntoa Areva Resources Finland Oy:n valtaushakemuksesta. Valtauspaikka sijaitsee suurimmalta osaltaan Ylitornion kunnan puolella. Rovaniemen kaupungin alueella olevat osat valtauksesta sijoittuvat Muurola- Aavasaksa tien varteen. Areva etsii uraania myös Asentolamminojalta Ranuan ja Rovaniemen väliltä.